

VNEUS Koikkalainen Anna(VNK), Leppo 09.12.2019
Johannes(VNK)

Viite

Asia

Joulukuun Eurooppa-neuvosto ja artikla 50 Eurooppa-neuvosto 12.–13.12.2019

Joulukuun Eurooppa-neuvoston pääaiheina ovat ilmastonmuutos ja monivuotinen rahoituskehys. Muissa asioissa käsitellään tulevaisuuskonferenssia, Itä-Ukrainan tilannetta, EU:n ja Afrikan kumppanuutta, Maailman kauppajärjestön riitojenratkaisua ja Turkkia.

Suomen tavoitteena on, että Eurooppa-neuvosto viimeistelisi pitkän aikavälin ilmastostrategian ohjauksensa ja hyväksyisi ilmastoneutraali EU 2050 -vision.

Eurooppa-neuvosto keskustelee monivuotisesta rahoituskehyksestä Suomen laatiman neuvottelulaatikon pohjalta. Suomi on puheenjohtajana edistänyt neuvotteluja rahoituskehyksestä puolueettomana välittäjänä.

Euroopan tulevaisuutta käsittelevän konferenssin menettelytapakeskustelussa Suomi pitää tärkeänä, että konferenssin painopiste on EU:n strategisen ohjelman toimeenpanossa ja kansalaisille tärkeissä politiikka-aiheissa. Toimielinten välistä tasapainoa ja EU:n perussopimuksia tulee kunnioittaa. Komissiolta odotetaan tiedonantoa aiheesta.

Suomi tukee EU:n yhtenäistä ja johdonmukaista toimintalinjaa vastauksena Venäjän Ukrainan tilannetta epävakauttaviin toimiin. On perusteltua jatkaa Ukrainan tilanteen vuoksi Venäjälle asetettuja rajoittavia toimenpiteitä, koska Minskin sopimusten toimeenpano ei ole edennyt.

Suomi pitää tärkeänä EU:n ja Afrikan kumppanuuden kokonaisvaltaista kehittämistä tasavertaisemmaksi ja molempia osapuolia hyödyttäväksi suhteeksi.

Suomi pitää tärkeänä, että Maailman kauppajärjestö kykenee jatkamaan työtään tehokkaasti ja että sen riitojenratkaisujärjestelmä pystytään säilyttämään.

EU:n tulee osoittaa Kyprokselle ja Kreikalle solidaarisuutta liittyen Turkin toimiin itäisellä Välimerellä. Kysymykset merirajoista tulee ratkaista neuvottelemalla kansainväliseen oikeuteen perustuen.

Suomen pääministeri raportoi Eurooppa-neuvostolle aiempien päätelmien toimeenpanosta neuvostossa Suomen puheenjohtajakaudella.

50 artiklan mukainen Eurooppa-neuvosto järjestetään Britannian parlamenttivaalien jälkeisenä päivänä 13.12.

Ilmastonmuutos

Eurooppa-neuvoston on tarkoitus vahvistaa tavoite saavuttaa ilmastoneutraali EU vuoteen 2050 mennessä Pariisin sopimuksen mukaisesti. Se korostaa tarvetta luoda mahdollistava kehys, joka sisältää asianmukaiset välineet, kannustimet, tuen ja investoinnit, jotta voidaan varmistaa oikeudenmukainen ja sosiaalisesti tasapainoinen siirtymä ottaen huomioon kansalliset lähtökohdat. Siirtymä edellyttää merkittäviä julkisia ja yksityisiä investointeja. Kaiken asiaankuuluvan EU:n lainsäädännön ja politiikkojen on oltava johdonmukaisia ilmastoneutraaliustavoitteen kanssa ja edistettävä sen saavuttamista. Jäsenvaltioilla on oikeus päättää itse omasta energialähteiden yhdistelmästä. Ilmastoneutraaliuden tavoite on saavutettava tavalla, joka säilyttää EU:n kilpailukyvyn. Tässä yhteydessä Eurooppa-neuvosto huomioi komission aikomuksen ehdottaa rajoilla sovellettavaa hiilidioksidipäästöjen tullimekanismia. Komissiota pyydetään valmistelemaan ehdotus EU:n pitkän aikavälin strategiaksi vuoden 2020 alussa. Komissiota kehoitetaan myös esittämään hyvissä ajoin ennen COP26-kokousta ehdotus EU:n kansallisesti määritellyn panoksen päivittämiseksi vuonna 2030. Eurooppa-neuvosto korostaa myös ilmastodiplomatian merkitystä.

Monivuotinen rahoituskehys

Neuvoston puheenjohtajamaa Suomi esittelee laatimansa luvut sisältävän neuvottelulaatikon. Eurooppa-neuvosto keskustelee uuden monivuotisen rahoituskehysten pääelementeistä. Eurooppa-neuvosto pyytää puheenjohtajaansa Charles Micheliä viemään neuvotteluita eteenpäin, tavoitteena lopullisen rahoituskehyssovn aikaansaaminen.

Muut asiat

Eurooppa-neuvosto huomioi ajatuksen EU:n tulevaisuutta käsittelevän konferenssin järjestämisestä vuosina 2020–2022. Se pyytää neuvoston seuraavaa puheenjohtajavaltiota pyrkimään siihen, että määriteltäisiin neuvoston kanta tällaisen konferenssin sisältöön, laajuuteen, kokoonpanoon ja toimintatapaan. Eurooppa-neuvosto korostaa, että etusijalle on asetettava kesäkuussa sovitun strategisen ohjelman toimeenpano ja konkreettisten tulosten aikaansaaminen kansalaisten hyödyksi. Konferenssissa olisi hyödynnettävä kahden viime vuoden aikana onnistuneesti toteutettuja kansalaiskeskusteluja.

Eurooppa-neuvosto saanee tilannekatsauksen Itä-Ukrainan tilanteesta ja Minskin sopimusten toimeenpanosta ja sopinee Ukrainan tilannetta epävakauttavien Venäjän toimien johdosta asetettujen rajoittavien toimenpiteiden jatkamisesta.

Eurooppa-neuvoston päätelmissä huomioidaan myös EU:n ja Afrikan kumppanuus. Komissiota ja korkeaa edustajaa pyydetään pohjustamaan kesäkuun Eurooppa-neuvoston strategista keskustelua Afrikka-suhteista ja tulevasta EU–Afrikan unioni -huippukokouksesta.

Eurooppa-neuvosto toistaa tukensa sääntöpohjaiselle kansainväliselle järjestelmälle ja ilmaisee huolensa Maailman kauppajärjestön riitojenratkaisujärjestelmän halvaantumisesta.

Eurooppa-neuvosto toistaa aiemmat päätelmänsä koskien Turkia. Se katsoo Turkin ja Libyan yhteisymmärryspöytäkirjan loukkaavan kolmansien valtioiden suvereenia oikeuksia. Eurooppa-neuvosto vahvistaa solidaarisuutensa Kreikalle ja Kyprokselle Turkin toimien johdosta.

Artikla 50 Eurooppa-neuvosto

Eurooppa-neuvosto kokoontuu Artikla 50 -kokoonpanossa 13.12. eli Britannian parlamenttivaaleja seuraavana päivänä. Tarkoituksena on pitää kokous lyhyenä ja hyväksyä tiiviit prosessuaaliset päätelmät eroprosessin jatkoaskelista. Vaalien tuloksesta riippuen voidaan myös sopia yhteisistä viesteistä julkisuuteen.

Päätelmäluonnoksessa on viisi lyhyttä kohtaa. Jos konservatiivipuolue saa vaaleissa riittävän enemmistön erosopimuksen hyväksymiseksi, on EU:n oltava nopeasti valmis tulevan suhteen neuvotteluihin. Tähän liittyen päätelmäluonnoksen kolme pääviestiä ovat: 1) Komissio tekee välittömästi Britannian eron jälkeen ehdotuksen yhdeksi neuvottelumandaatiksi, joka kattaa kaikki tulevan suhteen alat. Yleisten asioiden neuvosto hyväksyy mandaatin mahdollisimman nopeasti. 2) Neuvottelumandaatti perustuu tulevan suhteen puitteista hyväksyttyyn EU:n ja Britannian yhteiseen poliittiseen julistukseen ja Eurooppa-neuvoston jo hyväksymiin suuntaviivoihin ja muihin linjauksiin. 3) Eurooppa-neuvosto seuraa neuvotteluja tarkasti ja antaa aina tarvittaessa lisää poliittista ohjausta. Yleisten asioiden neuvosto, Coreper ja erityinen neuvoston horisontaalinen työryhmä varmistavat, että kaikilla neuvoteltavilla aloilla pidetään kiinni yhteisistä periaatteista, kuten oikeuksien ja velvollisuuksien tasapainosta ja tasavertaisten toimintaedellytysten turvaamisesta.

LIITTEET

Asiasanat	Afrikka, brexit, Eurooppa-neuvosto, ilmastonmuutos, rahoituskehykset, Ukraina, Venäjä, WTO, EU:n tulevaisuus, Turkki
Hoitaa	UM, VM, VNK, YM
Tiedoksi	EUE, LVM, MMM, OKM, OM, PLM, SM, STM, TEM